

VILSANDI RAHVUSPARGI KOOSTÖOKOGU

Protokoll

Koht ja aeg: Loona 12.06.2015 kell 13.00-15.10

Juhatas: Marju Erit

Protokollis: Gunnar Raun

Osalejad: Maarja Nõmm, Tiina Ojala, Raimu Aardam, Meelis Laido, Tormis Lepik, Tarmo Pikner, Marju Erit, Kadri Kullapere, Allar Liiv, Maris Sepp, Tõnu Talvi, Jaanika Tiitson, Kaja Juulik, Margit Tätte, Endel Raun, Priit Penu, Maaria Semm, Jaan Köster, Helis Rossner, Leo Filippov, Kalev Sepp, Gunnar Raun.

Päevakord

1. Kalev Sepp ja Maaria Semm (Eesti Maülikool) Ajaloolise maakasutuse uuring Vilsandi rahvuspargis
2. Priit Penu (Põllumajandusuuringute Keskus) Väärtuslikud põllumajanduslikud maad
3. Jaanika Tiitson (Lääne-Saare vald) Maastiku planeerimine (üldplaneeringu olukord ja tulevik)

Kalev Sepp annab ülevaate ajaloolise maakasutuse uuringu metoodikast Lahemaa rahvuspargi näitel.

Maaria Semm kirjeldab maakasutuse uuringu tulemusi Vilsandi rahvuspargi kontekstis. Põhiline muutus on avatud maastike metsastumine või metsastamine. Õuealade osakaal rahvuspargis on jäänud samaks. Uuring toob välja erineva väärtusega maastike paiknemise ja selle muutuse ajas. Uuringu tulemus on abivahendiks kohalikele omavalitsustele ja kaitseala valitsejale otsuste tegemisel. Aruanne saadaval ka Vilsandi rahvuspargi kodulehel

Priit Penu annab ülevaate põllumajanduslike maade väärtuste hindamise metoodikast. Põllumajandusministeeriumi eesmärk on tagada väärtuslike põllumajanduslike maade kaitse ja seda aitab teha ühtne hindamise süsteem, mis kaardistab väärtuslike põllumajanduslike maade paiknemise.

Jaanika Tiitson annab ülevaate Lääne-Saare valla Lümanda kandi üldplaneeringust ja selle tulevikust ning toob välja isiklikke mõtteid Vilsandi rahvuspargi kontekstis:

- Kuusnõmme poolsaarel olev Käkisilma minev tee peaks olema kohaliku omavalitsuse asemel riigi hooldada, sest väga laialdane kasutus ja tee seisukord halb.

- Vilsandi saarega paadiühenduse toimimine on pikemas perspektiivis parem korraldada Kuusnõmme poolsaare otsast, sest karide ja madalate rohkuse tõttu on Papissaare sadamast Vikati sadamasse kulgev laevatee süvendamine väga töömahukas. Jääb olukord, kus laevatee ristub traktoriteega, mis ei luba teha vajaliku süvist ohutuks paadiliikluseks.
- Korrastada ja avada rohkem liikluseks vana rannamaantee Atlast Rootsikülla.
- Rahvuspargis ehitamise lubamisel peaks ehitamist lubama ka väljaspool algseid talukohti.
- Näeb probleemina püsielanike vähesust rahvuspargi territooriumil. Vaja on saada rohkem kohapeal aastaringelt elavaid ja tegutsevaid inimesi, kelle kodu asubki rahvuspargis.

Mõtted ja ettepanekud

Tormis Lepik: Rahvuspargis ehitamise lubamisel peab ehitamist lubama ka väljaspool algseid talukohti, seades selleks asukohapõhiselt konkreetsed ehitamise tingimused.

Leo Filippov: Väärtustama peab ka suurte põllumassiivide kõrval kunagisi väiksemaid põllulappe, et neid planeeringutega näiteks täis ei ehitataks.

Tõnu Talvi, Priit Penu, Endel Raun: Rahvuspargi kaitsekorrast tulenevad looduskaitse piirangud ei sea olulisi takistusi rahvuspargis elamiseks ja seda ei saa pidada peamiseks põhjuseks, miks siia elama ei tulda.

Marju Erit (Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni looduskaitse juhtivspetsialist):

- Teavitas, et Keskkonnaamet on tellimas Vilsandi rahvuspargi asustust ja ehituspärandit uuriva töö, mille üks osa on hinnata ka ehitamise võimalusi väljaspool olemasolevaid õuealasi ja vanasi talukohti.
- Teavitas, et 2015. aastal on plaanis Vilsandi rahvuspargi kaitse-eeskirja eelnõu avalikustamine, kui Keskkonnaministeerium on andnud oma seisukoha rahvuspargi eelnõule. Eelnõu avalikustamise raames teavitatakse kõiki maaomanikke, kes saavad oma arvamust avaldada ja ettepanekuid teha. Eelnõu tutvustamine ja arutelu toimub ka Vilsandi rahvuspargi koostöökoguga.